શ્રી લક્ષ્મીકાન્ત નાટક સમાજ.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

ચંદુલાલ હરગોવનદાસ શાહ.

માલેક—શ્રી લક્ષ્મીકાન્ત નાટક સમાજ.

હાલ મુકામ—ગ્રાન્ટરોડ વિક્ટોરીયા થિએટર

મુંબઇ.

કિંમત ૪ આના.

॥ ॐ तत् सत् परमात्मने नमः ॥

॥ श्री ॥

દૌલતે જંગ

નાટકનાં ગાયનો અને ટૂંક સાર

શ્રી લક્ષ્મીકાન્ત નાટક સમાજ.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

ચંદુલાલ જગોવનદાસ શાહ.

માલેકઃ—શ્રી લક્ષ્મીકાન્ત નાટક સમાજ.

હાલ મુકામઃ—ગ્રાંટરોડ, વિકટોરીયા થીએટર—મુંબઈ.

આવૃત્તિ ૧ લી.] સને ૧૯૨૬. [પ્રત ૫૦૦૦.

કિંમત ચાર આના.

॥ ॐ ॥

॥ तत्सत् परमात्मने नमः ॥

દોલતે જંગ.

નાટકનાં ગાયનો અને ટુંક સાર.

દૌલતે જંગ નાટકનાં મુખ્ય પાત્રો.

પુરૂષ વર્ગ.

મહેરજંગ—શહેનશાહ નાસીરનો સીપેહસાલાર.

જૌશન—સીપેહસાલાર.

વજીરેઆજમ—શહેનશાહ નાસીરનો વજીર.

કહેરમાન—મહેરજંગનો દુશ્મન. દૌલતનો પુજારી. ખુદાને માનનારો શયતાન.

સાજ
બાજ } કહેરમાનના મદદગારો.

શાતીર—રઈસનો છોકરો પાછળથી કહેરમાનનો મદદગાર.

રઈસ—સ્પેનનો એક જાગીરદાર.

જયદાન—મહેરજંગનો બાપ.

રીયાજ—જૌશનનો છોકરો. પાછળથી નુરદીદાનો ખાવીંદ.

મુનીર—દુરખશાંનો ખાવિંદ.

અલારખા—દૌલતનો કાકો.

અલાદીયા—નગુદીબેગનો કાકો.

તસલ્લીબેગ—સ્પેનનો રહીશ.

નગુદીબેગ—એક ઉડાવગીર. અલાદીયાનો ભત્રીજો.

અલ્લુ—નગુદીબેગનો નોકર.

ઝઘડુખાં—નગુદીબેગનો લેણદાર.

ઉપરાંત—નોકર, લુટારાઓ, સિપાઈઓ વિગેરે.

સ્ત્રી વર્ગ.

જુબયદા—કહેરમાનની નેકચલન ઓરત.

નુરદીદા—કહેરમાનની પુત્રી.

સલમા—સીપેહસાલાર જોંશનની ઔરત.

દુરફશાં—મહેરજંગની બેટી.

નજીયા—અલારખાની બેન.

દોલત—નગુદીબેગની ઔરત.

જુલ્ફુ—અલ્ફની માશુક.

દોલત બીજી—અલાદીયાની પાલક બેટી.

સિવાયઃ—સાહેલીયો, ગાનારીઓ, નાયકાઓ ઇત્યાદિ.

દૌલતે જંગ

નાટકનો ટુંક સાર.

અંક પહેલો.

મંગળાચરણ સ્તુતિ.

પ્રવેશ પહેલો:—કહેરમાનડાકુની ગુફા—કહેરમાન ડાકુ લુંટ કરવાની ઇચ્છાથી એક પૈસાદાર રઇસના આવવાની રાહ જોતો બેઠો છે. રસ્તે જતા રઇસ ઉપર ખુની હુમલો. અત્યાર સુધી કહેરમાનને નેક ઇન્સાન સમજતી તેની ઓરત જુબયદા આ દેખાવ જોઇ હેબત ખાઇ નાસી જાય છે તેની ચીસના અવાજથી સીપેહસાલાર જોશન મદદે આવે છે. કહેરમાન છુપાઇ જાય છે. રઇસ મરતી વખતે પોતાની ઝવેરાતની થેલી મહેઝર તેના બચ્ચા કનાનને તેને ઘેર પહોંચાડવાનું જોશન પાસેથી વચન લે છે. જોશન અનામતને સહીસલામત પહોંચાડવાનું કબુલ કરે છે. કહેરમાન હલ્લો કરે છે. ઝપાઝપીમાં કહેરમાન ગુફામાં છુપાઇ જઇ છુપી રીતે જોશનની પાછળ જાય છે.

પ્રવેશ બીજો:—નગદીબેગનું ઘર—નગદીબેગ કરજદારીની મુસીબતના વિચાર કરે છે. ત્યાં એના કાકા અલાદીયાનું પચીચ વરસ પછી આવ્યાનો કાગળ વાંચી રાહત હોટલમાં મળવા જવા તૈયાર થાય છે. ત્યાં લેણદાર આવી પહોંચવાથી નગદીબેગનો ગભરાટ. તેની આશુક દોલત પાંચસો રૂપીયા આપી છોડાવી જાય છે.

પ્રવેશ ત્રીજો:—જોશનનું ઘર—ખાવિંદની રાહ જોતી સીપેહસાલાર જોશનની ઔરત સલમા, તેના દીકરા રીયાજ સાથે બેઠી છે. લશ્કરી કાયદાનો ભંગ કરી જોશન છુપી રીતે છાવણીમાંથી સલમાને મળવા આવે છે. છુપી રીતે ઘેર આવ્યાની વાત કોઇને ન કહેવાની રીયાજને તાકીદ આપી મહેઝર અને ઝવેરાતની થેલી બે દિવસમાં રઇસને ત્યાં પહોંચાડવાનું સલામા પાસેથી વચન લઇ જોશન પાછો ફરે છે. છુપી રીતે આવેલો કહેરમાન મહેઝર તથા ઝવેરાતની માગણી કરે છે. સલમાનો ઇનકાર. બંનેની તકરારથી જાગી ઉઠેલા રીયાજને સમજાવવા માટે તારા બાપ સાથે વાત થઇ રહી છે એમ કહેવાની કહેરમાન સલમાને ફરજ પાડે છે. કહેરમાન સલમાનું ખુન કરે છે.

પ્રવેશ ચોથો:—રાહત હોટલ-રૂમ નંબર ૧૦મા અલારખ્ખા અને રૂમ નં. ૪માં અલાદીયો રહે છે. કંઇ કારણથી પરસ્પર રૂમ બદલે છે. નગદીબેગ રૂમ નં. ૪માં અલાદીયાને બદલે અલારખ્ખાને મળે છે. કાકો સમજી અંદર ગોટાળો.

પ્રવેશ પાંચમો:—કહેરમાનનો મહેલ—ગઇ રાત્રીનો દેખાવ જોઇ જુબયદાને કહેરમાન પર ધિકાર છુટે છે. કહેરમાન સાથે નેકીબદીની

રેકઝક. તેની નાની છોકરી નુરદીદાને કહેરમાન મારવા જાય છે. જુઅયદા વચ્ચે પડતાં કહેરમાન ઉશ્કારા તેની આંખો ફોડી છોકરી તથા જુઅયદાને કાઢી મૂકે છે.

પ્રવેશ છઠ્ઠોઃ—મહેરજંગનો મહેલ—શાહેનશાહ નાસીરનો સેનાપતિ મહેરજંગ લડાઇની ફતેહ માટે ઇશ્વરનો ઉપકાર માને છે રખડતી આંધળી જુઅયદા નુરદીદાને લઇને આવે છે. મહેરજંગની હમદર્દી. પોતાની બાળકી તરીકે પાળવાનું વચન આપવાથી જુઅયદા, નુરદીદા તથા વસીયતનામું મહેરજંગને સોંપે છે.

પ્રવેશ સાતમોઃ—છાવણી-લડાઇની ખુશાલીમાં ગાનતાન. જૈશન સીપેહસાલારની પાછળ ગયેલો કહેરમાન ડાકુ. જૈશન જીવતો રહેશે તો મને નડશે એવી ધાસ્તીથી જૈશનના બુઢા પડોશી બહેઝાદના વેશમાં જૈશનના છોકરા રીયાજને સલમાનું ખુન જૈશને કર્યું છે એવી ખાત્રી આપવા માટે બનાવટી વેશ કરી ખોટી સાક્ષી આપી જૈશનને ફસાવે છે. લશ્કરી છાવણીમાંથી છુપી રીતે ઘેર જવાનો આરોપ રીયાજની જુબાની પરથી સાબીત થાય છે. જૈશન ગુનો કબુલ કરે છે. પરંતુ સલમાના ખુનનો ઇન્કાર કરે છે. કહેરમાનના દગાથી તેમજ નિર્દોષ બચ્ચાની ખરી નિર્દોષ જુબાનીથી બે ગુનાહ જૈશનને મોતની સજા.

ટબ્લો.

ડ્રોપ.

અંક બીજો.

—:o:—

(પહેલા અંક અને બીજા અંક વચ્ચે પંદર વરસનો ગાળો)

પ્રવેશ પહેલો:—અહમ્, જુમ્મ, નગદીબેગ અને નજીયાની ગમ્મત. રાહત હોટલમાં રૂમ નં. ૪ વાળા કાકાને મળવા જવું.

પ્રવેશ બીજો:—કબ્રસ્તાન–નુરદીદા પોતાની માની કબરપર ફુલ ચડાવા આવે છે. માતાએ વીલમાં કરેલી આજ્ઞા મુજબ આજે અઢાર વર્ષ પુરાં થતાં વાંચે છે. કહેરમાન પાસેથી બદલો મેળવવાનું વસીયતનામામાં લખેલું તેની નિશાની તરીકે ગળામા લોકાટમાં છબી છે. તે કહેરમાન ડાકની છે. કહેરમાનનો ચહેરો મહેરજંગને મળતો હોવાથી તેને પોતાનો બાપ સમજી વેર લેવાની પ્રતિજ્ઞા કરે છે. જૈશાનનો પુત્ર રીયાજ તેના બાપની કબર ઉપર ફુલ ચડાવા આવે છે. રીયાજની પ્રેમમાગણી. નુરદીદાની વેરની ધૂન.

પ્રવેશ ત્રીજો:—**રાહત હોટલ**–રૂમ નંબર ચારનો ગોટાળો. સાચા કાકાના બદલામાં ખોટો કાકો માર્યો જાય છે.

પ્રવેશ ચોથો:—**હોટલ–દારૂની દુકાન**–કહેરમાનના હાથે મરાયેલા રઇસ તેના છોકરા કનાનને ન મળી શકવાથી નિરાધાર કનાન સાતીર નામ ધારણ કરી લુટારાની ટોળીમાં મળી જાય છે. કહેરમાન તથા મહેરજંગ બંને સાથે દોસ્તીભાવ રાખે છે. મહેરજંગ હોટલમાં એક ગાડી ઘોડાના માલીકને મળવા આવે છે. ન

મળવાથી પાછો જાય છે. કહેરમાન દાખલ થાય છે સાતીર વિગેરે ધાડપાડુઓ સાથે રાતના એક વાગે સરકારી ડાક (રોયલમેલ) લુંટવાની તૈયારી કરે છે.

પ્રવેશ પાંચમો:—હોટલ-મહેરજંગના બાપ જયદાનને ખુશામતી નોકરી પસંદ ન હોવાથી તેમજ પોતાના દીકરા પાસે હાથ ન ધરવાની ટેક હોવાથી હોટલનો ધંધો કરી પોતાનું ગુજરાન ચલાવે છે. પાંચ હજાનો દેવાદાર થઇ જવાના ખબર મહેરજંગને મળતાં છુપી રીતે પાંચ હજારની થેલી એના બાપને મદદ કરવા માટે ત્યાં આવી છાની રીતે મુકી જાય છે. ધાડપાડુઓની ટોળી રાતના રોયલમેલ લુટવા હોટલમાં આશરો લે છે. કહેરમાન ડાકુ મહેરજંગના વેશમાંજ ધાડ પાડે છે. ડાકવાળાના બચાવ માટે રીયાજ તથા જયદાન આવે છે. કહેરમાન જયદાનના હાથપર ગોળી મારે છે. મહેરજંગને મળતો ચહેરો હોવાથી તેનાપર શક લઇ જાય છે.

પ્રવેશ છઠ્ઠો:--બુલ્બુ અને અલ્બુનો પ્રેમ પ્રસંગ. દૌલત નગદીબેગની રાહ જોતી બગીચામાં ઉભી છે. ત્યાં નગદી આવે છે. બાદ તસલ્લી અને દૌલત બીજી આવે છે. એક નામનો ગોટાળો.

પ્રવેશ સાતમો:—મહેરજંગનો મહેલ-મહેરજંગની છોકરી દુરખ્શાંના લગ્નની ખુશાલી અને મુનીર તથા દુરખ્શાંનો હાસ્ય-વિનોદ. મહેરજંગના બાપ જયદાનનું આવવું. ધાડ પાડી પોતાને જખમી કરવાનો કહેરમાનને બદલે મહેરજંગપર શક. પિતાને થયેલા જખમને માટે મહેરજંગ દીલગીર થાય છે. છતાં વહેમી

બાપને શક વધતો જાય છે. તેટલામાં ખુનીને પકડવા માટે રીયાજ અને નુરદીદા સાથે પોલીસ દાખલ થાય છે. નુરદીદાએ આપેલી સાબીતીપરથી નિર્દોષ મહેરજંગ પોલીસના હાથે ગીરફતાર.

ટેબલો.

ડ્રોપ.

અંક ત્રીજો.

પ્રવેશ પહેલો:—મહેરજંગનો મહેલ—મહેરજંગને નીર્દોષ જાહેર કરી છોડાવવા સબંધી દુરખ્શાં તથા મુનીરની વાતચીતથી નુરદીદાનો સંદેહ દુર થાય છે. ખરા ખુનીને શોધવા જતાં પહેલાં નુરદીદાને કહેરમાન કેદ પકડે છે.

પ્રવેશ બીજો:—રાહત હોટલ—રૂમ નં. ૧૦ તથા રૂમ નં ૪નો ગોટાળો.

પ્રવેશ ત્રીજો:—કહેરનો આવાસ—પોતાની દીકરી નુરદીદા ઉપર કહેરમાનનો જુલ્મ. કતલ કરવાનો હુકમ ત્યાં રીયાજ આવી નુરદીદાને છોડાવી જાય છે.

પ્રવેશ ચોથો:—વજીરનો મહેલ—મહેરજંગનો ઇન્સાફ અને મોતની સજા. રીયાજ તથા નુરદીદાએ આવી ખરા ખુનીને શોધી

આપવાની યા પોતાની કુરબાની આપવાનું કબુલ કરી મહેરજંગને થયેલી સજા મુલત્વી રખાવે છે.

પ્રવેશ પાંચમો:—**કહેરનો આવાસ**—નુરદીદાને છોડાવનાર કોણ હશે તેનો કહેર વિચાર કરે છે. મહેરજંગને સજા થયાના બાબ્દ સમાચાર આપે છે તે સાંભળી કહેરમાનની ખુશાલી. નાચનારી વેશે નુરદીદા તથા રીયાજ કહેરમાનને ગીરફતાર કરે છે.

પ્રવેશ છઠો:—રૂમ નંબર ચાર તેમજ દસનો ગોટાળો ખુલ્લો થાય છે. સાચા કાકા ભત્રીજાનો મેળાપ. સાદી આબાદી.

પ્રવેશ સાતમો:—મોતની સજા પામેલા મહેરજંગે પોતાની બેટી દુરખ્શાંને મુનીરને આખરે સોંપી ખુદાની બંદગી કરે છે. મોતની સજા માટે તૈયારી. ત્યાં રિયાજ, તેમજ નુરદીદ ખરા ખુની કહેરમાનને લાવી હાજર કરે છે. મળતા ચહેરાનો ગોટાળો ખુલ્લો થાય છે મહેરજંગનો છુટકારો. કહેરમાનને મોતની સજા. નુરદીદા તથા રીયાજ અને દુરખ્શાં તથા મુનીરની જહાપનાના હાથે શાદી. આમીન.

તમામ શુદ.

॥ ॐ ॥

દૌલતે-જંગ

નાટકનાં ગાયનો

અંક પહેલો.

મંગલાચરણ.

સહેલીયાં- 1

રહિમો કરીમ ગફ્ફાર.
સત્તાર ગુનાહોંકા હમારે તું હિ બખ્શનહાર,
તેરિહિ રહેમતકે ભરોંસે મૌલાજીતે હયેં ગુનાહગાર,
નીસાર નીસાર તેરી રહિમીકે હંય હજાર બાર.—

હમ હંય બેકસો જારો નજાર,
બહેરે ઈસીયાં હંય જખ્ખાર,
ડાલે નૈયાં હંય મજધાર,
અબ તો મૌલા તું હિ હંય ખેવનહાર.—રહિમો.

જંગલીઓ— ૨

જાના યે ચશ્મેસીયાહ તેરી વહેંશી બનાતી હય મુજકો,
મીસ્લે ગીઝા લે દસ્તેખુત ન સહેરા દીખાતી હય મુજકો,
યે જામે ચશ્મેરંગી બાદાએ જવાનીસે હય લબરેજવલ્લાહ,
લબ્સે લગાને દો ઇશ્કો પહેલું બચાકે ન અબ ખીસકો.-જાના.

સારી દુનીયાં હુંય મુજકો સનમ જીન્દા,
ઔર દુકડે હુવા દામા,
જુલ્ફે મુષ્કીને જકડા હય અય જાન,
જાના ન હુંય રોઝેઇદ કુરબાન.

જરા આકે ગલેસે તો મીલ લો,
બોસા ઇદીમેં દેકે યવજ દીલ લો.—જાના.

દોલત— ૩

ફુલી બગીયાં જોબનકી માલી નહીં જીયા મોરા લલચાય,
એક દુ:ખ મોહે મેરેજકા બડી મુશ્કીલ, (આઇ ડોન્ટ લાઇક)
ડીઅર મેરા મીલતા નહીં............ફુલી બગીયાં

જાડેકી લંબી રાતેં કટતી નહીં,
મોરા જોબન લૂંટે કૌન સાજનવા,
પ્રેમી કોઇ આયે મેરે દીલકી લગી બુઝાયે......ફુલી બગીયાં.

દોલત–નગુદી–અલ્હુ– ૪

આ તુજકો દીલકે ગુરદેકે મંદરમેં જાન બીઠાલું મંય.
મેરા મન નટખટ ખેલે તુજસે મેરી ચીનીકી ગુડીયા,

મનહરવા શાનેરઇસી દીખાવે,
ઓ ડીઅર, ઓ ડારલીંગ બી કવાઇટ અફરીકી બંદર,

{ ઓવર લેન્ડ મોટરકાર પર ફીરેંગે શામકો,
પાંમ પાંમકી અવાજ આયે ખાસો આમકો,
દેખ કર જલેંગે સબ હમારે તામઝામકો. }

ફેશન તેરા આલા, જેન્ટલમેનોકી ખાલા,
દેખો ડીઅર આંખ હમારે મુજકો ગાડીવાલા.
વો કહાં હય? વો દેખો.
મેરી બીલ્લીકો ન આંખે માર તું ઓ બુડ્ઢે!

રીયાજ— ૫

મંચબી જંગકે મયદાંમેં ચલુંગા અમ્મીજાન,
વહાં તલવારો તીરેં ચલાઉંગા હુર આન.
અયસી ખેલું શમશીર ડાલું દુશ્મનકો ચીર,
મેરે સર પર રહેગા ફતાહકા મયદાન.—મંચબી.

નન્ને નન્ને તીરો તબર, દુશ્મનોંકી જાનોજીગર,
ફડક ફડક તડપ તડપ લેલું સબકી જાન,
તીર છોડું સનનનનન સનનનનન સન,
તોપ છોડું ધનનનનન ધનનનધુમ ધનનનધુમ
ધનનન ધુમ........મંચબી.

નગદીબેગ— ૬

હય ઉસ્કે જીસ્મકે અંદર ચાચા ચુડેલકી રૂહ આઇ,
હય કાની ઔર ગંજી ઉસ પર લંગડી તૈમુર લંગકી જાઇ.
ઔર આંખકી પુતલી બીલકુલ ચાચા બીલ્લીકી જયસી હય,
જરા કદ તો દેખો ઉસ્કા બીલ્કુલ તુરબકી ખ્ચ્ચરની હય.

{ ચૂપ રહે ઓ હિંદુસ્તાની ગધા ! }
{ ગભરા નહીં આગે સુનતા જા ! }

વો ચુહીયા બીલ્કુલ દુબલી હય યું નાકભી ઉસ્કી બયઠી હય,
ન ગાલમેં લજ્જત કીસકી હય સર ઉસ્કા જુતી મીસ્કી હય.

ઔર અબરૂ ઉપર ખીસ્કી હય,
મુહ ગટરકી મ્યુનીસીપીલટી હય,
વો ભંગન હય, ચમરંગન હય,
વો જી આઇ પીકા ઇન્જીન હય.
ઔર હુસ્નકી પટડીસે ઉતર ગઇ.

સહેલીયાં— ૭

અંબવાકી ડાલીમેં ઝુલના ડલા દે મોહે,
પ્યારી પ્યારી ઘટા છાઇ, મોરે મન ભાઇ,
રૂત સાંવનકી.......અંબવાકી.

કોયલીયા બોલે કાલી રે, મતવાલી રે,
નન્ની બુંદે આઇ, મોરે મન ભાઇ,
રૂત સાંવનકી......અંબવાકી.

મહેરજંગ— ૮

મુઝદ એ જાફીજાં લાયા દીન ઇદકા,
બુલબુલભી ગાતી હય નગમા નવીદકા,
મીસ્લે યુસુફ અહલે દુનીયાંકા હય વોહી પ્યારા શાહ,
જીસકે દરસે જાતા નહીં ખાલી કોઇ દાદ ખ્વાહ;
રૂતબા આલા હય કૌમી શહિદકા.

મહેરજંગ— ૯

જો ગરીબોંકે દુઃખેદીલકો દુખા દેતે હુંય.
અર્ષે આજમકી કસમ અર્ષે હીલા દેતે હુંય.
શાનેઇસ્લામ ગરીબોંસે હય હમ ખાદીમ હુંય,
ખુન હમ ઉનકે પસીનેપે બહા દેતે હુંય.
ફખ્રીયા લુત્ફો ઇનાયતકે જતાનેવાલે,
અપને અહેસાનકો મીટ્ટીમેં મીલા દેતે હુંય.
માલ કયા ચીજ હુંય દૌલતકી હકીકત કયા હુંય,
હમ ગરીબોંકે લીયે સરભી કટા દેતેં હુંય.
દીલ જો રખ લેતે હુંય દુનીયામેં ગરીબોંકા ખલીલ,
બાગે જન્નતમેં વો ઘર અપના બના દેતે હુંય.

નાયકાઓઃ— ૧૦

દીલ દે દીયા હુંય ઉન્કો દેખેં વો કયા કરેંગે,
રખતેં હુંય દીલકો દીલમેં યાકે જુદા કરેંગે

———.·.———

ગોરે ગોરે ગાલોંકી જાન કુછ જકાતદો,
ભુંડી ચાલે ચલકર નાશાતર કો માતદો;
પૈયાં પડું છાંડો બૈયાં મોરી ઉઇ હાય,
ક્યા કહેને જી.હૂન હટીલી ઓ ચતરનાર,

હાથા પાઇ કરકે જાન મુજકો સતા નહીં;
અંગીયાં કે બંદ તુટે જોબન રૂકતા નહિ.

દઇયા ક્યા કરૂ મંય હાય,

{ લીલ્લાહ એક બોસાદો;
કુછતો હયા કરો.
અયસે નેક કામમેં અય જાન મેરા સાથદો. }

અય શાહે હુસ્ન હમકો દીદાર ગરન હોગે,
બનકર ફકીર તેરે દરપે સદા કરેંગે.
કર બેવફા ખુશીસે દીનરાત બેવફાઈ,
હમ હું વફાકે યારી હમ તો વફા કરેંગે.

અંક પહેલો સમાપ્ત.

અંક બીજો.

નુરદીદાઃ— ૧૨

નીંદકે માતે હંય સુખસે સોએ,
રો રો ચાહે કોઈ જાન ખોએ—નીન્દકે.

સોનેવાલો મુખસે બોલો ચુપ હો કચું,
ઈતરાજ઼ ખોલો કયા હય તમાશા બતાવો મોહે—નીન્દકે

સાખી.

યહાંકે સાકીનો કુછ તો કહો નકશા કયા હય,
ઈસ કદર કીસ લીયે ચુપ હો યે તમાશા કયા હંય.

નુરદીદા—રીયાજ઼ઃ— ૧૩

મેરે દીલકો દીલ ન સમઝો મેરી જાંકો જાં ન સમઝો,
કોઈ ઔર બોલતા હંય મેરી જ઼બા ન સમજો.

હુવા જલકે તુર ઠંડા મય સીલગ રહીહું અબતક,
મેરી આહકાયે ધુંવા ઉસે આસમાંન સમઝો

મંયને વો શરાબ પીથી જો અજલકે દીન ખીંચીથી,
વો પીર મય ફ઼દા હું ઉસે નવજવાં ન સમઝો.

અય બાગ઼બાં યે ગુલ્સેન દીલ લગાના હમદમ,
યે આશકોંકા મદફ઼ન ઈસે ગુલીસ્તાંન સમઝો.

નગદીબેગ— ૧૪

કરજેસે તંગ હય જાન મેરી દીલ હરદમ રેતા હય,
ખુલ્લા હય જેલકા દરવાજા દમ ઠંડા હોતા હય

વારંટકા ડંડા ખાકર બંદા જેલમેં સોતા હય,
ઇસ ફીકરમેં ડરકર જાનકો ખોતા હય.

બુરી બલા યારો યે કર્જ હય,
મરનેકી તર્જ હય, બચાવ ફર્જ હય;
ઇસી લીયે મેરી યે અર્જ હય,
બુરા યે મર્જ હય, બચો હરઆન.

કર્જેકે ચક્કરમેં પડકર બીગાડા હય લીવરકા મીટર,

હય બદલે મોટરકે ખુચ્ચર,
વાસ્કી હય ન સોડાવૉટર.

નાયકાઓ— ૧૫

પીડ કરેન્દે નાજુક બુન્દે ના છેડ બાબુ,

બુન્દેયાંવાલે યા સાકી ગલી આવી જીવેં (૨),
આવીં લાલાજી રે હુંન્દે ના છેડ બાબુ.—પીડ.

બાલ ગોરીદે કાલીયાં નાગાં જીવેં (૨),
દરદીતા કોઇ ના ગુન્દે ના છેડ બાબુ—પીડ

નગદી-દૌલત- ૧૬

અભી જાકે શાદીકા લાઉં મંય કરાર,
બુડ્ઢે ખુસટકો ચકમેંભી દુંગા હજાર
પ્યારી દીલમેં નહીં ગભરાઈએ.

મેરે પ્યારે દૌલતકે સીતારે ચમકાઈએ,
તુંજે બેગમ બનાઉં, સમોસે ખીલાઉં;
અય જાન, હુરઆન, ઐસા પહેલે દીલાઈએ.

ઐસેકી બાત ન લાઓ, મુંહ ધોકે શામકો આઓ,
જાઓ ઠંડી તુમ હવા ખાઓ. ક્યું ?
વો કૌલકરાર તો લાઓ.

અભી ફેરનસે પહેલે મંય જાઉંગા,
મેરી જાન ગોટા કીનારભી લાઉંગા.
સાડી ચોલી દીલાઓ હીરે મોતી પહેનાઓ,
જોબનકે મજે ઉડાઈએ.

સહેલીયાંઃ— ૧૭

સખીરી કનક કામીની પીયુકી પ્યારી ચતર સુઘડ સુકુમાર.
છબીલી મદમાતી આલી ચલાતી હો ધારી તલવાર,

ક્યા સુઝી હય તુમકો નીગોડી ક્યું કરતી હો અયસી ઠીઠોલી;
ના મય સમજું બાલી ભોલી દુનિયાકા બહેવાર.

પીયા આયે તો પહેલે સીમટના ફીર પીયુ કે ગલે લીપટના,
પીયુ છેડે તો તુંમભી કરના બોસોંકી ભરમાર.

(કયસે એક દો તીન ચાર) ચતર સુઘડ.

મહેરજંગઃ— ૧૮

ચરખે કજરફતાર તું જીસ પર મહેરબાં હો ગયા,
ઘર ભરી શાદીમેં ઉસ્કી ગમકા સામાં હો ગયા.

બાગે આલમ કે સદા નકશે બદલતેહી રહે,
જીસ જગે કલતક શહરથા અબ બયાબાં હો ગયા.

સબ નીગાહે ફેર બયઠે દોસ્ત કયા અગ઼ીયાર કયા,
વક્ત જબ બીગડાતો હર એક દુશ્મને જાં હો ગયા.

ગ઼યેરકા તોજીક કયા જબ વક઼તે બદ આયા ખ઼લીલ,
મહેરબાં આંખે ફીરા કરના મહેરબાં હો ગયા.

અંક બીજો સમાપ્ત.

અંક ત્રીજો.

——:o:——

નુરદીદાઃ— ૧૯

ઉસી જાતે બાકીને બાબલ ઉજાડા,
હજારોંકો ઉસ્ને બનાકર બીગાડા.

ખુદાઈકા દાવાથા ન મરૂદકોભી,
મગર એક મચ્છરને ઉસકો લતાડા.

જો માલીકથા ફીરઓન સબ બહેરો બરકા,
ખુદાને ઉસે નીલકી તહેમેં ગાડા.

થા મરહુબ પહેલવાંસે ખ્યબર લરજતા,
અલીને ઉસે એક દમમેં પછાડા.

વો થા એક અલ્લાહીકા શેર આસી,
કે જીસ્નેથા ખૈંબરકે દરકો ઉખાડા.

નૂરદીદા (લચ્છી)- ૨૦

હાં હાંની લલચ્છી એ કોંઆર ગંદલે.
કોંઆર ગંદલે, કોંઆર ગંદલે,
એ કાનુ કરેયારાં કોલોઓલે.—

હાં હાંની કોલે ગલ તેરે લચ્છીએ (૩),
મુંન્ડે ખીંચ ખીંચ ચુમીયાં લેન્દે-
ની કોલ ગેલ તેરે લચ્છી એ.

હાં હાંની લચ્છી તેરી ગોલ મમ્મીયાં (૩),
મુન્ડે પટદે પ્રેમી બન કે-ની લચ્છી તેરી ગોલ મમ્મીયાં.

હાં હાંની લચ્છી દીયાં ગોલ પીન્ડીયાં (૩)
આડે કટદાં પાયજામાં સજદા—
ની લચ્છી દીયાં ગોલ પીન્ડીયાં.

હાં હાંની ઇક દુખમાં પીયાંદા (૩),
દુજે સાસદે તાને સેંદી,–ઇક દુખમાં પીયાદા.

હાં હાંની લચ્છી તેરે બંન્દન બને (૩),
મુંન્ડે મર ગયે કમાઇયાં કર દે,–ની લચ્છી તેરે.

સહેલીયાં: — ૨૧

આઇ શાદીકે ચમનમેં ફુલોંકી બહાર (તાજા ફુલોંકી બહાર)
કર રહી હેં સારી કલીયાં ઝુમકર સીંગાર,
કહેતી હય સબા ગુલહય દીલરૂબા ગુંચે ખુશનુમા;
હય શાને કીરદે ગાર—આઇ.

બુડહા ખુસટ હય દુલહા જવાન દુલહન,
કોઇ ઢુંડો પડોસી મેરી સમદન;
રહે બેટા સોતા જયસે પ્યારા તોતા તુમે હોવે પોતા,
કલ અયબ ગયબસે—

ચલો ભાભી બનીકો પહેનાએ કંગન,
ઔર બીસમીલ્લા કહેકર લગાયેં ચંદન.

એ હય લંગડા ઘોડા અયશ પાયે થોડા,
દીલમેં હોવે ફોડા એક દો સાલમેં.

૨૨

નગદી-દોલત-અલાદીયા.
અલારખખા-અબ્દુ-જુમ્મ્દુ. } (કોરસ)

ખુશીયાં મુબારક આબાદી સબકી શાદી
જલસા હય યે ગુલઝાર,
લડકી હય સોલા સાલકી સુરતાલકી
જોડા હય બાગ઼ો બહાર,

દીલ હય શાદાં ખુશ હંય મેહમાં,
ફુલે હંય જયસે અનાર,
જીન્દા રહુ યા મરજાઉં મીલે છન છન પચીસ હજાર,

તુમ મેરે ગલેસે લગજાઓ
કુછ નાચકા ઠાઠ અબ દીખલાઓ,
શીરીનકો ગાને બુલવાઓ,
અબ બ્યાન્ડ ઓર પડઘમ મંગવાઓ ધડડડધુમ (૩),

મહેરજંગ:— ૨૩

કયા ગ઼મ જો કટ રહા હય બે બાત સર હમારા,
હાં ચીર કરતો દેખે કોઈ જીગર હમારા.

બરહક્ક હય જબકે મરના ફીર ઉસ્મે આજકલ કયા,
હોનાહિથા જહાંસે એકદીન સફ.ર હમારા.

કયા જીન્દગીકી રાહત કયા રંજે મરણે ગુરબત,
ઇસજાભી ઘર હમારા ઉસજાભી ઘર હમારા.

ઇન્સાંકી જીન્ગીમેં કબ કદ્રા મંજીલત હય,
મર કર ખ઼લીલ હોગા હર દીલમે ઘર હમારા.

શાન્તિ ! શાન્તિ ! ! શાન્તિ ! ! !

જાહેર ખબર.

નીચે લખેલાં પુસ્તકો લક્ષ્મીકાન્ત નાટક સમાજનો જ્યાં મુકામ હોય ત્યાંથી રોકડી કીંમતે મળશે. વી૦ પી૦ થી મોકલવામાં આવશે નહીં.

				કીંમત.
૧	વીર ઘટોત્કચ નાટકનાં ગાયનો			૦–૪–૦
૨	કુમારપાળ	,,	,,	૦–૪–૦
૩	શંકરાચાર્ય	,,	,,	૦–૪–૦
૪	વીર કુણાલ	,,	,,	૦–૪–૦
૫	કુસુમચંદ્ર	,,	,,	૦–૪–૦
૬	પૃથ્વીપુત્ર	,,	,,	૦–૪–૦
૭	સત્ય પ્રકાશ	,,	,,	૦–૪–૦
૮	માહતાબે જહાન	,,	,,	૦–૪–૦
૯	અબળાઓનાં બંધન	,,	,,	૦–૪–૦
૧૦	માલતી માધવ	,,	,,	૦–૪–૦
૧૧	રાજા જશવન્તસિંહ	,,	,,	૦–૪–૦
૧૨	અરૂણોદય	,,	,,	૦–૪–૦
૧૩	પૃથ્વીરાજ	,,	,,	૦–૪–૦
૧૪	દેવકુમારી	,,	,,	૦–૪–૦
૧૫	માલવપતિ	,,	,,	૦–૪–૦
૧૬	સિરાજુદ્દૌલા	,,	,,	૦–૪–૦

માલેક,

શ્રી લક્ષ્મીકાન્ત નાટક સમાજ.

મુદ્રકઃ—ગિરિજાશંકર ભગવાનજી જોશી. જોશી આર્ટ પ્રિન્ટિંગ વર્ક્સ,
૭૭–૭૯, બજારગેટ સ્ટ્રીટ, કોટ—મુંબઇ.